

PANEL

**NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA
ZELENU TRANZICIJU**

Privredna komora Vojvodine

Novi Sad

30.05.2023.

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

CBAM

(Carbon Border Adjustment Mechanism)

Uvođenje preko granične takse na CO₂

Prof. dr Zoltan Zavargo

Grupacija za energetiku i energetske efikasnosti

Privredne komore Vojvodine

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

13.12.2022.

EU Savet i Parlament

Konačni privremeni tekst CBAM uredbe.

Januar 2023.

Tekst CBAM uredba daje se javnosti na uvid.

Do sredine 2023.

Usvajanje konačnog teksta.

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

SVRHA CBAM-A UREDBE

Uredba će zahtevati od uvoznika određenih energetske intenzivnih proizvoda plaćanje takse na uveženu robu prema količini ugrađenog CO₂.

Visina takse odgovara ceni emisija predviđenih u Sistemu trgovanja emisijama EU ETS

Uporedljivo sa domaćom industrijom koje su u sistemu EUETS.

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

STUPANJE NA SNAGU CBAM UREDBE

01.10.2023.

Stupanje na snagu

01.10.2023. – 31.12.2026

Tranzicioni period. Obaveza zveštavanja.

01.01.2027. -

Postepeno uvođenje CBAM-a.

Koracima Sistema trgovanja emisijama EU ETS

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

EU ETS-ov VREMENSKI OKVIR ZA UKIDANJE BESPLATNIH DOZVOLA ZA EMISIJU GASOVA

godina	redukциони faktor za besplatne dozvole
2026	97,5%
2030	51,5%
2034	0%

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

DELOKRUG PRIMENE CBAM-a

Proizvodi:

- Gvožđe i čelik
- Đubriva
- Aluminium
- Električna energija i
- Vodonik.

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05/2023.

DELOKRUG PRIMENE CBAM-a

Države

CBAM će se primenjivati na uvoz robe iz državaa koje nisu članice EU, osim na države koje su u Sistemu trgovanja emisijama EU ETS.

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

PRORAČUN EMISIJE

Ugrađena emisija u dati proizvod se računa deljenjem pripisane emisije sa količinom proizvoda proizvedenog u datom postrojenju u periodu izveštavanja.

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

PRORAČUN EMISIJE

„Ugrađena emisija“ obuhvata direktnu i indirektnu emisiju.

Direktna emisija predstavlja emisiju tokom proizvodnog procesa datog proizvoda.

Indirektna emisija predstavlja emisiju proizverde električne energije potrebne za proces.

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

PRORAČUN EMISIJE

Indirektna emisija se neće računati kod CBAM sertifikate za:

- **Gvožđe i čelik**
- **Aluminium i**
- **Vodonik.**

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

OBAVEZA IZVEŠTAVANJA

Uvoznici će morati da daju izveštaj koji sadrži informacije o proizvodu obuhvaćenog sa CBAM.

Rok za podnošenje izveštaja mesec dana po isteku kvartala.

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

PRODAJA I CENA CBAM SERTIFIKATA

01.01.2016.

CBAM će zahtevati od uvoznika da kupuju i predaju „CBAM sertifikate“ za emisije ugrađene u proizvode po ceni koje su date u EU ETS dozvolama.

Svi sertifikati imaće „jedinствeni identifikacioni broj“.

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

CBAM DEKLARACIJE I VERIFIKACIJE

Ovlašćeni CBAM deklarant

**Uvoznik od kojeg se traži da preda CBAM
sertifikate moraće da se prijavi da postane
ovlašćeni CBAM deklarant.**

**Formirano akreditovano telo će vršiti verifikacije
prema CBAM-u.**

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

CENE CO2 U DRUGIM DRŽAVAMA

CBAM deklarant može da traži smanjenje broja sertifikata.

U slučaju da je cena CO2 plaćena u zemlji porekla prema količini emisiji GSB (Gasova Staklene Bašte) ugrađene u proizvod.

NOVI ZAHTEVI EU VEZANO ZA ZELENU TRANZICIJU

Privredna komora Vojvodine, Novi Sad 30.05.2023.

IZVRŠINJE

U slučajevima nepoštovanja predviđene su kazne i odgovarajući mehanizmi.

Trebaće da sprovode Nadležni organi država članica ovlašćeni da primenjuju kazne.

Hvala na pažnji!